

GLAS

Prispevki po zmogljivostih

Kranj, 17. julija - Krog povabljenih na posvetovanje o problematični varstvu in vzgoji otrok v kranjski občini, ki ga je sklical občinski odbor SZDL, gradivo za pripravila konferenca za družbeno aktivnost žena, je bil zelo širok. Vendava pa se je od 150 povabljenih predstavnikov kolektivov varstveno vzgojnih ustanov in njihovih družbenih organov, predstavnikov svetov ObLO, DPM, gospodarskih organizacij in drugih družbenih činiteljev, posvetovanje udeležilo le 30 tovaršev in tovaršic. Nezainteresiranost gre očitati predvsem gospodarskim organizacijam, ki se ne zavedajo vpliva urejenega varstva na produktivnost zapošljenih mater v gospodarskih koftistih, ki iz tega izhajajo.

Današnje posvetovanje je izoblikovalo nekatere priporočila ObLO, ki bo o teh problemih razpravljal na svoji prihodnji seji. Tokrat naj omenim le razpravo o finansiraju. Višina oskrbnih dni je po posameznih ustanovah zelo različna in marsikje neutemeljeno visoka. Prvi korak k pravičnejši razdelitvi sredstev je vsekakor to, da se prispevki občinskega ljudskega odbora za vzgojno osebje ne določajo več po številu vzgojiteljev ampak po številu otrok v ustanovi. Prispevki k oskrbovalnini, ki se plačujejo iz družbenih sredstev, so sedaj za vse otroke enaki. Tako manjši del staršev z boljšimi dohodki svoj delež prispevka zlahka znotre, drugi - znatno večji del pa zaradi premajhnih osebnih dohodkov otrok ne more pošiljati v ustanovo. Ugotovili so, da je samo v kranjski občini skoraj 300 otrok, ki so zaradi socialne ogroženosti nujno potrebni varstvu.

Na posvetovanju so, tem v zvezi sprejeli priporočilo, da naj bi starši plačevali od 10 do 90 odstotkov ekonomike cene oskrbovalnine (ta se sedaj giblje v mejah med 7 in 9 tisoč dinarjev mestno) - ustrezno svojim zmogljivostim. Istočasno pa bi bilo vedno nujno zagotoviti sredstva v ustrezni občinskem skladu, s katerimi bi res lahko omogočili varstvo v ustanovah za vse otrovare, ki so tega potrebitni. - M. S.

ZNIŽANJE CEN JE V ZADNJEM CASU MOCNO AKTUALNO, CEPRAV SE POTROSNIKI PRITOZOJUJEJO, DA JE SE MNOGO OBRATNIH PRIMEROV. NAS POTORREPORTER JE PREJNSNI TESEN ZALOTIL TRI DEKLETA, KI SO OCITNO RAZPOLOZENA »ZNIŽEVALA« CENE SRAJCAM V IZLOŽBENEM OKNU TRGOVSKEGA PODJETJA »ZARJA« NA JESENICAH

Vloga inšpekcij

v boju proti gospodarskemu kriminalu

Pristojni organi menijo, da je težko obravnavati posamezne oblike kaznivih dejavij gospodarstvu in pri tem ne omeniti tistih pojavorov, ki sicer nimajo elementov kaznivega dejanja, so pa kljub temu družbi nevarni. Med take pojave pristejava zlasti samovoljno vodilnega osebja v gospodarskih organizacijah, ki ima lahko pogosto težke posledice (neupravičeno zruševanje osebnih dohodkov, neupravičeno izplačevanje pavšalov in potnih stroškov, nepotrebna po-

tovanja doma in v tujino). Samovolja kot negativen pojav pa se ne kaže samo v osebnem okoriščanju posameznikov, temveč tudi v drugih oblikah. Vse omenjene pomanjkljivosti so večkrat dokaj blizu kaznivim dejanjem, ki so lahko tudi posledica teh negativnih pojavorov. Med kaznivimi dejavji v gospodarstvu najbolj pogosto nastopa nevestno gospodarsko poslovanje in z njim tesno povezano nevestno delo v službi, zlorabe uradnega položaja in podobno. Odkrivanje teh

kaznivih dejavij v gospodarstvu pa je naivečkrat vezano na sodelovanje in inšpekcijskimi službami. Prav od njih organi kazenskega pregona pričakujejo večje rezultate.

To ugotovitev povzemamo iz razprave na zadnjem zasedanju okrajnega ljudskega odbora Kranj. Na dnevnem redu tega zasedanja je bila namreč tudi razprava o kriminalu v gospodarstvu.

S delovanjem inšpekcijskih služb pri obravnavanju kaznivih dejavij se pogreša tudi v nadaljnjem kazenskem postopku. - Inšpekcijske službe bi morale v takih primerih nastopati kot izvedeni organi, ki na zahtevo organov kazenskega pregona poskrbjijo za določene podatke, ki naj bi služili kot dokazilni material v končnem postopku pred sodiščem. Pogosto pa tako sodelovanje iz objektivnih razlogov ni mogoče. To pa je tudi ena izmed najpomembnejših vrzeli, pri katerih se izvedeni organi izpostavlja potrebi za potrjevanje cen in podobno.

Iz statističnih podatkov povzemo, da je na vseh inšpekcijskih službah v našem okraju trenutno sistemiziranih 45 delovnih mest, zasedenih pa jih je le 33. Razen tega pa je problem tudi v tem, da bi morali v te službe pritegniti sposobne in moralno ter politično kvalitetne kadre. Pri tem se je pač

(Nadaljevanje na 2. strani)

S SKUPŠCINE OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE KRANJ

Dva zavoda v okraju

V OSMIH LETIH IZDATKI ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NARASLI ZA PET IN POLKRAT

V petek, 13. t. m., je bila v Kranju skupščina OZSZ Kranj. Na skupščini so razpravljali o problemih v zvezi s finančiranjem zdravstvenega zavarovanja, o predračunu dohodkov in izdatkov skladu za zdravstveno zavarovanje za leto 1962, o razdelitvi sredstev za preventivno zdravstveno varstvo za letošnje prvo polletje, o kreditu medobčinskemu skladu za investicije v zdravstvu in rezervnega skladu OZSZ Kranj itd.

Skupščina je sprejela predlog, da se na področju okraja Kranj usanovita dva komunalna zavoda za socialno zavarovanje, in sicer komunalni zavod za socialno zavarovanje v Kranju za področje občin Kranj, Škofja Loka in Tržič in komunalni zavod za socialno zavarovanje na Jesenicah za področje občine Jesenice in Radovljica.

Najbolj živahnata razprava je bila o novi organizaciji finančiranja še posebej zato, ker so posebno v zadnjem času izdatki za zdravstveno zavarovanje moreno narasli. Izdatki za zdravstveno zavarovanje v kranjskem okraju so se od leta 1953 do 1961 povečali za pet in polkrat. Potemno močan porast pa je bil v

letu 1960-1961 in sicer za 41,27 %. Glede na to je bilo v razpravi večkrat poudarjeno, da bo treba spremeniti politiko finančiranja, da se izdatki ne bodo dvigali v nedogled, vendar ne bo na skodo kvalitete zdravljenja, kajti se desti je drugih skritih rezerv.

Na zaključku so sprejeli tudi sklep, da bodo zavarovane osebe plačale 50 % stroškov za neobvezno cepljenje in sklep, da čas trajanja bolniškega dopusta zaradi negovanja ožrega družinskega člena določi na utemeljen predlog zdravnika zdravniške komisije OZSZ v Kranju. Bolniški dopust je v takih primerih moreno podaljšati največ do 30 dni.

C. R.

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK OD 1. JANUARJA 1956

KOT POLTEDNIK - OD 1. JANUARJA 1960 TRIKRAT TE-DENSKO: OB PONEDELJKIH, SREDAH IN SOBOTAH - LETNA NAROCNINA 1300 DIN, MESECNA NAROCNINA 110 DIN, POSAMEZNA STEVILKA 10 DIN

Aktualna vprašanja o reševanju današnjih ekonomskih težav

Ali bodo delavci za to

da bi združevali podjetja in avtomatizirali proizvodnjo spričo različnih „plač“ in po gojev v posameznih podjetjih ter spričo grožnje brezposelnosti ob novih strojih

Ta vprašanja so ondan postavili predstavniki BPT iz Tržiča na skupnem posvetovanju štirih največjih podjetij tekstilne industrije v našem okraju, ko so se menili o možnostih združitve. Stvar je še toliko bolj zanimiva, ker se prav tako vprašanja slišijo tudi v drugih krajih in strokah gospodarske dejavnosti, ki je govora o reševanju nekaterih aktualnih težav v delovnih kolektivih. Podobne težave kot kolektivi tekstilne industrije (redna dobava surovin, iskanje trga, prodaja izdelkov itd.), čutijo namreč tudi

nje - da bi namreč za enako delovno mesto in strokovno sposobnost (tekstilni tehnik itd.) bili približno enaki prejemki v vseh kolektivih. S tem naj bi preprečili fluktuacijo delavcev in nezadovoljstvo. Na okrajnem posvetovanju nikakor niso bili za to. Prevladalo je mnenje (tudi če pride do določene združitve), da morajo osebni prejemki še zmeraj, kot je primer sedaj, sloneti na stvarni delovni storilnosti in ekonomskem uspehu posameznih obratov in enot.

Zato s tem pa se je odprišlo še naslednje vprašanje - kako so danes delavci zainteresirani za rekonstrukcijo in avtomatizacijo.

To se posebno spričo zaposlova-

nja. Stevilo zaposlenih v industriji se je od lanskega do letosnjega maja meseca povečalo samo za 1,5 odstotkov. V nekaterih dejavnostih pa se je število zaposlenih celo znižalo: v kovinski industriji za 1,5 odstotkov, v tekstilni za 2 odstotka, v čevljarsko-usnjarski stroki se je komaj obdržalo na isti ravni itd. Niti naravnih prirast prebivalstva ne najde v teh strokah zaposlitve. Prišli smo v dolčeno stagnacijo. Zlasti še če upoštevamo, da je v nekaterih obratih in podjetjih, zlasti kjer so končali z rekonstrukcijo in se približali »stovarni na gumbu«, nastala težava kam in kako zaposlit vse delavce. To je problem v nekaterih oddelkih Tekstilindusa, v BPT v Tržiču in drugod. Stvar tako gledana, torej nikakor ne spodbuja kolektive k avtomatizaciji.

Toda v perspektivi stvar vsekakor ni tako. Morda so o tem res premalo razpravljali kolektivi, zlasti pa občinski in okrajni organi, strokovna združenja in druge organizacije. Premalo je še primerov, da bi odprial nova delovna mesta, da bi ustanavljali (Nadaljevanje na 2. strani)

Izkoristiti

vse možnosti

DELOVNI KOLEKTIVI NAJ BI NENEHNO TEŽILI PO POVEČANJU PROIZVODNJE IN DELOVNE STORILNOSTI

O gibanju proizvodnje v našem okraju v letosnjem prvem polletu trenutno še ni mogoče dobiti dokončnih podatkov, ki bi nam lahko podrobneje prikazali določenim podjetjem oziroma podjetju, ki je lahko samo posledica ekonomskih koristi ob boljšem in ekonomičnejsem poslovanju, v zniževanju režiskih in proizvodnih stroškov in boljši kvaliteti izdelkov. Toda pri tem so možne razne organizacijske oblike. Te oblike morajo zrasti iz neposrednih potreb in koristit samih zainteresiranih kolektivov ali pa vsaj na osnovi analiz in študij doseganja prakse. O tem so govorili v zadnjem času na raznih konferencah in posvetovanjih. Kakor je namreč res, da sedanji organizacijski sistem in tehnički postopek proizvodnje v posameznih podjetjih ne more več zagotoviti ustrezne napredka in standarda delavcem, pa je prav tako tudi res, da samo združevanje podjetij, če ne sloni na zahteh ekonomike, tudi ne vodi k trajnejšim rešitvam.

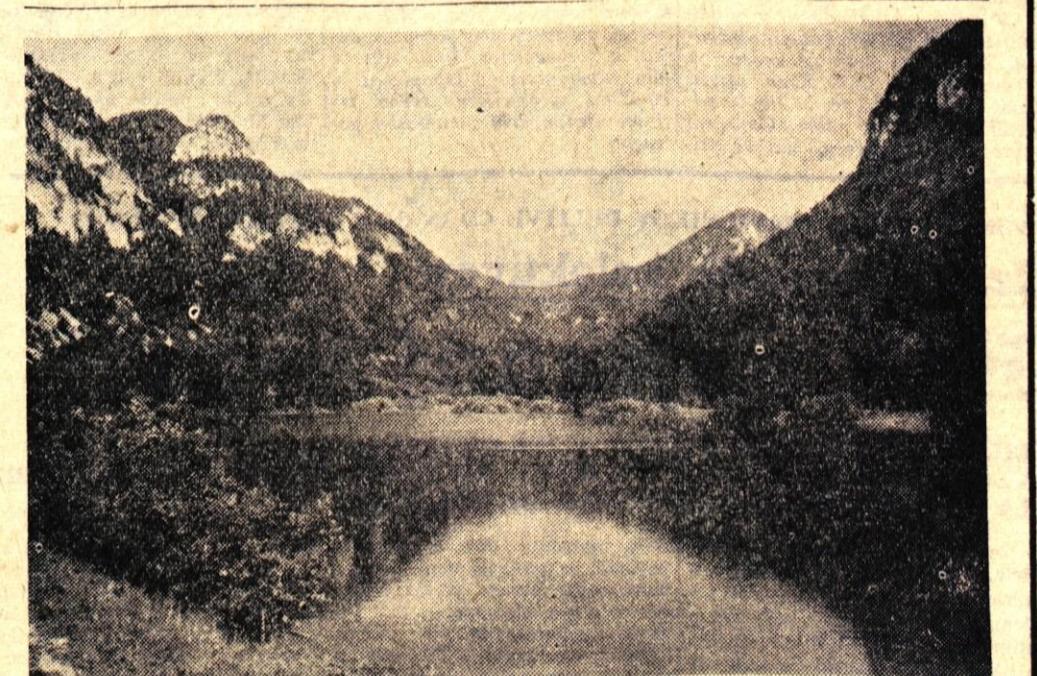
In stvar »plač«? Misel ustrezne integracije tekstilne industrije je znova oživila uravniloske tež-

lovi kolektivi nenehno težiti po povečani proizvodnji in delovni storilnosti, ki tudi popolnoma razumljiva zahteva po smernici razpolovitvi dopustov. Na ta način bo namreč mogoče preprečiti tiste izpade v proizvodnji, ki so se pojavljali pretekel leta.

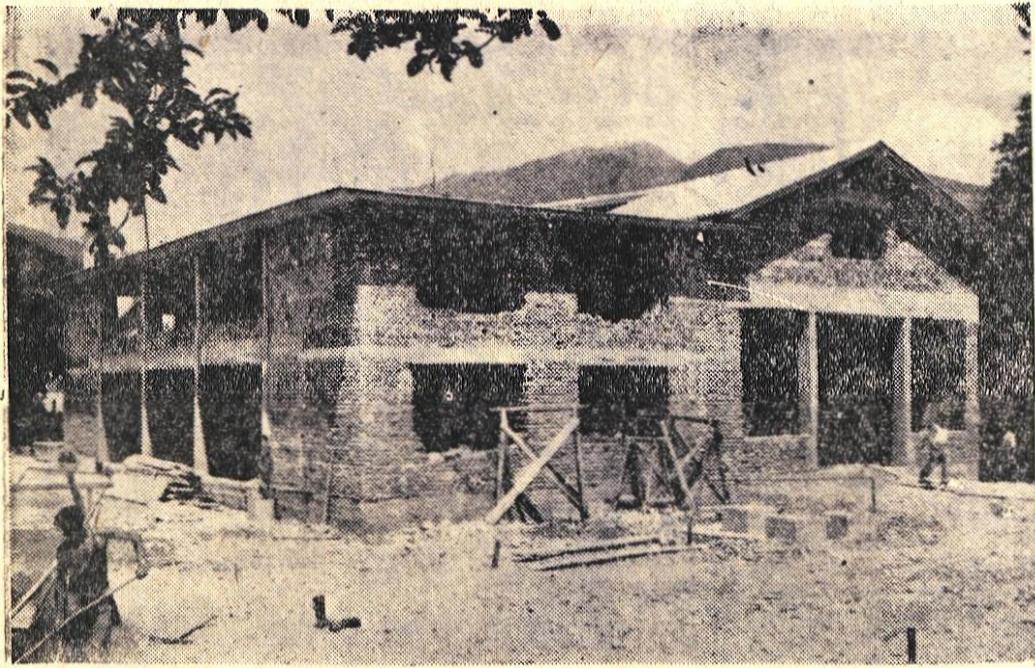
To je nekaj načelnih ugotovitev o izpolnjevanju planskih obveznosti, ki sicer veljajo za celeote okraj, vendar pa tudi po posameznih občinah ni bistveno drugače. Tako na primer v Radovljiski občini menijo, da podjetja (razen nekaterih izjem) s samo proizvodnjo sicer niso pod planom, pač pa z realizacijo. Dokaj dober položaj glede izpolnjevanja plana je v trgovski in obrtni dejavnosti, medtem ko je v industriji slabši. Prav tako je problematično stanje tudi v gostinstvu. Zato bodo morali delovni kolektivi teh podjetij poiskati možnosti za večjo realizacijo, za izboljšanje poslovanja in za znižanje stroškov. Prav tako naj bi tudi poiskali vse notranje rezerve, ki jih je prav v teh podjetjih dovolj.

Pristojni organi menijo, da so možnosti, da se v prihodnjih mesecih proizvodnja poveča. Vsestransko, medsebojno prizadevanje tako slehernega proizvajavca kar tudi družbenih činiteljev pa je poročilo, da uspehi ne bodo izostali. - P.

Tokrat v sliki • Tokrat v sliki • Tokrat v sliki • Tokrat v sliki • Tokrat v sliki

Bohinj? Crnjava? V zadnjem času na Gorenjskem kar čez noč nastajajo nova jezera. Kar pred tisočletji niso opravili ledeni, skušajo sedaj »popraviti« ljudje, da bi napravili svoj kraj turistično mikavnejši. »Jezero« so uredili na Jezerskem, v Preddvoru, o njem razpravljajo v Kranjski gori itd. Ob tem pa se vedno sajneva romančno jezero v Zavrnici pri Žirovnci, ki bi ga lahko z več dobre volje in domiselnosti pa malo denarja uredili v prijeten kotiček

V Cerkljah so že lani začeli z gradnjo večjega poslopja, v katerem bo dobila prostor bencinska črpalka, mehanična delavnica. Obrtno podjetje pa poslovne prostore. Z deli sicer še nadaljujejo, vendar pa objekt letos ne bo dograjen, kot je bilo predvideno. V obrtnem podjetju smo zvedeli, da je počasnja gradnja posledica pomanjkanja sredstev.

PRILAGAJANJE PRAVILNIKOV O DELITVI DOHODKA DRUŽBENIM MERILOM

Brez bistvenih sprememb

KOMISIJA JE ŽE PROUČILA PODATKE GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ PO ZAKLJUČNEM RACUNU ZA PRETEKLO LETO — V NEKATERIH PODJETJIH SO RAZDELILI ZA OSEBNE DOHODKE PREVEC SREDSTEV

Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov je že proučila podatke gospodarskih organizacij po zaključnem računu za preteklo leto. O svojih ugotovitvah je poročala tudi občinskemu zboru proizvajavcev. Komisija je pri analizi podatkov ugotovila, da so nekatera podjetja preteklo leto izplačala preveč sredstev za osebne dohodke. Tako so na primer samo v industriji razdelili 200 milijonov dinarjev preveč (Standard, Exoterm, Oljrica, Iskra).

Na podobne primere je komisija naletela tudi pri ostalih gospodarskih dejavnostih. Tako je

KRANJSKI GLAS

devet podjetij s področja trgovine, gradbeništva in komunalne dejavnosti lani izplačalo približno 30 milijonov dinarjev preveč

osebnih dokodkov. Do tega prekomernega izplačevanja je prišlo kljub temu, da so lani pristojni organi delovne kolektive večkrat opozorili, naj povečujejo osebne dohodke v realnih mejah; torej toliko, da bodo ti vedno v skladu s proizvodnjo.

Gospodarske organizacije so pred komisijo svojo delitev opravicevale na ta ali oni način. Se bolj nerazumljivo pa je to, da tudi novi — ali bolje povedano vsklajeni in prilagojeni pravilni-

ki — ne bodo prinesli bistvenih sprememb. To namreč kažejo analize prvih že popravljenih pravilnikov.

Iz tega sklepamo, da prizadevanja in pripravljanja ter ugotovitve komisije o pomanjkljivosti dosedanjih pravilnikov niso padle na plodno tla, ker so starci pravilnikov sprememnili le zunanjost oblike, medtem ko je vsebi-

na ostala bolj ali manj neizpremenjena. Tako lahko spet ugotavljamo, da podjetja tudi tokrat pri dopolnjevanju ali sprememnjaju pravilnikov o delitvi dohodka niso zadosti upoštevala ekonomskih meril.

Komisija meni, da bo do srede avgusta proučila tudi podatke o poslovanju zavodov v preteklem letu. Vzporedno s tem pa bo pregledovala tudi nove pravilnike in podjetja sproti opozarjala na napake. — P.

Kakor vsako leto pred turistično sezono, je tudi letos posebna komisija sveta za gostinstvo in turizem ObLO Kranj pregleda nekatere gostinske obrate z namenom, da ugotovi, ali prostori, naprave in oprema ustrezajo določbam pravilnika o minimalni sanitarno-tehnični ureditvi gostišč. Letos je komisija pregledala 59 gostinskih enot in tri obrate družbenih organizacij. Komisija je pri pregledu ugotavljala nepravilnosti in pomanjkljivosti in na osnovi svojih ugotovitev izdala tudi posebne odločbe o tem, kaj in kdaj morajo v posameznem gostinskem obratu odstraniti ali popraviti. Bili so tudi primeri, ko je komisija naletela na takšno stanje, da je menila, da je potrebno gostišče začasno zapreti. Za eno gostišče zasebnega sektorja pa je tržna inspekcija predlagala sodniku za prekrške, da uvede upravno-kazenski postopek. Kjer pa so gostišča preurejali, komisija ni ugotavljala pomanjkljivosti, ker je menila, da bodo hkrati z adaptacijo izpolnili tudi osnovne san-

tarno-tehnične pogoje. Po adaptaciji pa bodo prostore in naprave pregledali in takrat izdali odločbe o odpravi morebitnih pomanjkljivosti.

Tržna inspekcija bo po preteklu rokov, ki jih je komisija navedla v odločbah o odpravi pomanjkljivosti, ponovno pregledala prijedeta gostišča in tako ugotovila, ali prostori in naprave ustrezajo potrebnim predpisom.

Komisija pri pregledih gostišč

nih samoupravnih organov. Navedeno je cilj glede širšne dejavnosti na tem področju dosen, za prihodnje pa bo delo de-

Družbeno-politično izobraževanje je DU prilepa v vzgoji vodstvenih kadrov sindikalnih organizacij v obliki enotredenskih seminarjev. V drugem letu obstoja pa so uvedli izobraževanje članov delavskih svetov in upravnih odborov in to v seminarjih, ki predstavljajo kvalitetnejšo obliko izobraževanja. Letos pa DU razvija izobraževanje še množičnejše — skrbi za vzgojo celotnih kolektivov in ne le za člane posamez-

lavske univerze predvsem v skrbi za nove oblike dejavnosti in za nenehen kvalitetni napredek seminarijev, predavanj in drugega.

Podobno, kot v doslej opisanem primeru, se je razvijala dejavnost tudi na področju strokovnega izobraževanja. Letos pa DU razvija izobraževanje še množičnejše — skrbi za vzgojo celotnih kolektivov in ne le za člane posamez-

manje za navedeni razpis za srednjo tehnično šolo. Prijavilo se je okoli 100 kandidatov, ki bodo v novi šoli, nekakšni podružnici srednje tehnične šole iz Kranja, lahko obiskovali pouk elektro in dveh strojnih oddelkih. Prav gotovo bo omenjena šola za Tržič in okolico velika pridobitev.

Velike uspehe je tržička delavska univerza dosegla tudi na področju splošnega izobraževanja. Jezikovni tečaji, šoli za stare v Tržiču in Krizah ali šoli za življence v Tržiču in Koverju, so vedno številno obiskane. Na nedavnih seminarjih o novostih v slovenskem pravopisu pa je bilo nad 400 slušateljev. Se zlasti dobro so v Tržiču obiskana razna poljudnoznanstvena predavanja, ki jih je bilo letos že 12. Na vseh predavanjih je bilo okoli 5.000 poslušavcev in samo dvakrat je bilo v Cankarjevem domu zasedenih manj kot 250 sedežev.

Ob vsem tem je trditev, ki smo jo zapisali že v uvodu, posvetno upravičena. Omenili pa smo že, da je dosedanje delo večkrat oviralo pomanjkanje prostorov, prav tako pa tudi pomanjkanje kadrov. Medtem ko bo prvo te rešljiv problem (rešili ga bodo še le z dograditvijo nove šole), pa bo glede kadrov zadeva še leteljno jesen rešena, saj bo imela DU dve redni in dva honorarno zaposlene uslužbence. — B. F.

Srečanje na Ljubelju

Pred dnevi so Tržičani prejeli pismo francoskih internirancev, ki je bilo naslovljeno na predsednika ObLO Milana Ogrisa. V pismu so Francosi zaprosili za pomoč pri organizaciji spominske svečnosti ob spomeniku žrtvam na-

stičnega terora na Ljubelju, kjer je imel med zadnjim svetovno vojno okupator zloglasno taberičev, v katerem je mučil ljudi skoraj iz vseh predelov Evrope. Taberice na Ljubelju je bila podružnica Mauthausena. V pismu nadalje preživelih francoskih internirancev prosijo, da bi se na Ljubelju lahko srečali tudi s preživelimi našimi partizanskimi borec. Francosci so predlagali, da naj bi bila spominska svečanost 7. avgusta ob 11.30 uri. Ta rok pa seveda ni do končen, ker bodo obisk francoskih internirancev Tržičani skušali vkladiti z letosnjiko osrednjo prreditvijo ob občinskem prazniku, ki bo prav tako na Ljubelju. Predvideno je, da naj bi bilo ob 7. omenjenem spomeniku 5. avgusta (po končani slavnostni seji ObLO) večje zborovanje. Bržkone pa bo celotni spored letosnjega praznovanja tržiških občanov do končno osvojeni jutri, v četrtek 19. julija, ko se bo sešla posebna komisija, prav zaradi teh vprašanj. Ob vsem tem pa je že v letosnjem praznovanju na Hrušici že organizirali.

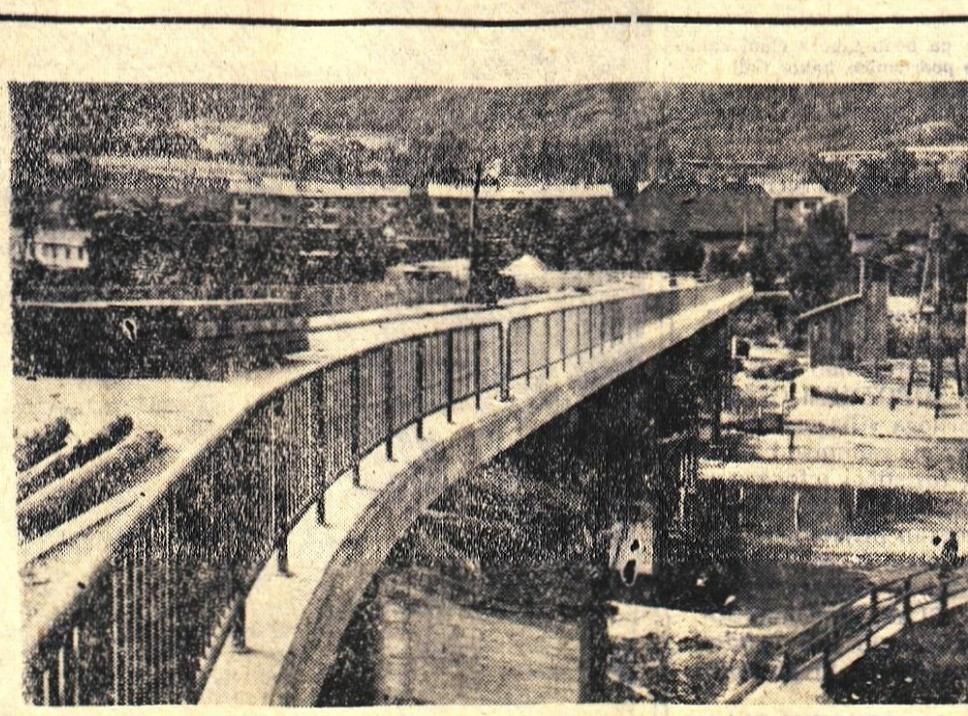
Preusmeritev proizvodnje

Večkrat so v Tržiču že razpravljali o nerentabilni proizvodnji tržiške tovarne pil. Predlagali so že naj bi se tovarna pil združila s tovarno kos in srpov, vendar pa se je delovni kolektiv tovarne pil usmeril združiti in skušati preprozvodnjo v izdelke, ki so iskani na trgu. S pilami je tržna potrošnja pil je sprito hitrega. Po daljših pripravah je tovarni pil le uspel v vsaj delno že organizirati novo proizvodnjo raznih svornikov, ročnih žagnih itd. Ob tem pa je seveda še vedno aktualno vprašanje perspektive podjetja tudi glede omenjene proizvodnje. Preusmeritev proizvodnje in sedanjih način izdelave trenutno lahko zagotavlja rentabilnost poslovanja, kar pa je le izhod za silo. Dobro organizirana in tehnološko izpolnjena nova proizvodnja pa bo prav gotovo zahtevala precejšnja sredstva, katerih v tržički občini verjetno ne bo moč zagotoviti. Bržkone se bo moral delovni kolektiv tovarne pil se temeljito spoprijeti s številnimi problemi, če si hoče zagotoviti res perspektivno ekonomsko računico.

B. F.

Razširitev poslovanja

S pripeljivo tržičko krajško delavnico, ki trgovskemu podjetju »Runo« Tržič, so nastale nove možnosti razširitve poslovanja, o čemer je že obširno razpravljalo delovni kolektiv. Zavzel se je za to, da bi svoje poslovanje razširil na nekatere obrte stroke in se lahko lotil izdelovanja predmetov usnjene konfekcije, coprikavičarstva, moškega in ženskega krojaštva. O tem predlogu je razpravljalo že tudi svet za dogovorni promet pri ObLO Tržič, ki je predlog usvojil, bržkone pa bo del privoljenje tudi ObLO, ki je o zadevi razpravljal na vrnjeni seji.

JAVORNIK — Novo se srečuje s starim. Star most, ki je povezoval Javornik z Blejsko Dobrovo bodo kmalu podrlj, kajti preko njega je zrasel nov sodoben most. Ta je že gotov, sedaj morajo urediti še priključne ceste z obeh strani. Delo se je trenutno ustavilo zaradi tega, ker morajo najprej izdelati nasip za železnico, ki bo povezovala stare obrate jesenške Železarne z novimi na Belškem polju. Cesta in železnica se bosta križali tik pred mostom.

Problem je še vedno, kako zaposliti žene

O problemu zaposlovanja žena v jesenških občinah smo tudi v načem listu že zelo obširno poročali, vendar se, kot kažejo podatki Zavoda za zaposlovanje žena in dekleter v občini, položaj iz leta v letu le izboljšuje. Kljub vsemu je vsak leto dotok mladih dekleter z osmyletki še vedno precej večji, kot jih zaposlijo.

Značilno za lani je, da so v podjetjih jesenške občine zaposlili 557 žena in dekleter, kar je za 130 več, kot v letu 1960. Na zavodu za zaposlovanje delavcev na Jesenicih so v letosnjem letu zaposlili še 215 žena in dekleter. Toda trenutna situacija ni nič kaj rožnata. Povprečno je v jesenških občinah mesečno 168 žena nezaposlenih, medtem ko je moških samo 8. — M. Ž.

DANES POVRATNO SRECANJE

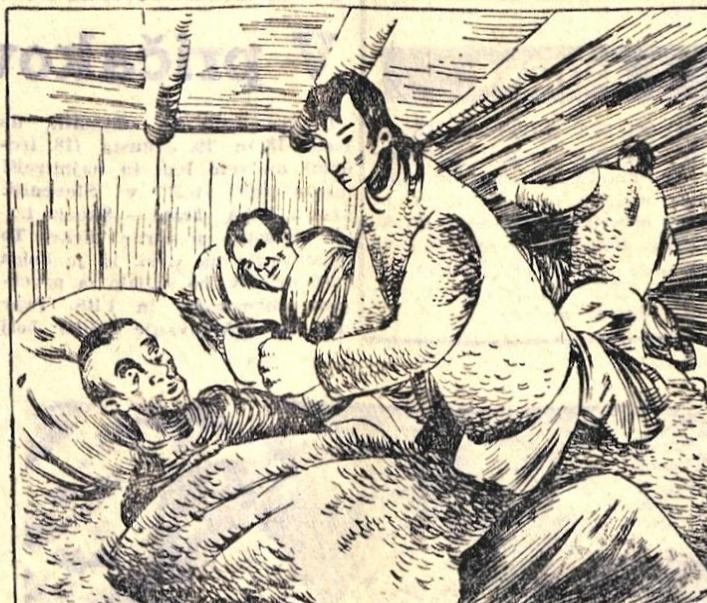
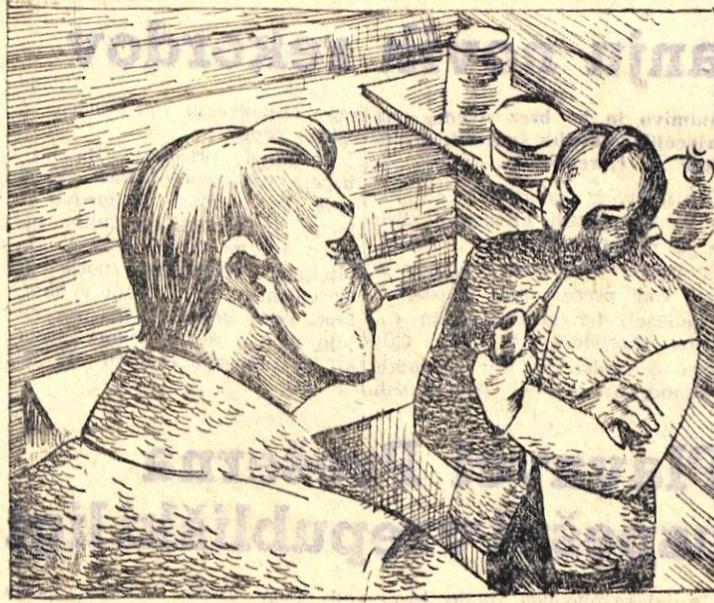
Pisali smo, da so se preteklo sredo srečali v športnih tekmovanjih na Jesenicih brigadirji jesenške in brigadirji kranjsko-gorske brigade. Prva brigada gradi športni park na Jesenicih pod Mežakljo, druga pa obnavlja smučarsko progno na pobocjih Vitranca v Kranjski gori. Danes bo v Kranjski gori povratno srečanje mladih graditeljev. Spet se bodo pomerali v odbojki, kosarki in nogometu. Domači brigadirji in brigadirke bodo pripravili tudi kulturni program. — M. Ž.

Jack LONDON

Krištof Dimač

Priredil: Stanko ŠIMENČ

Riše: Janez GRUĐEN

109. Edini, ki ni obolen, je bil Amos Wentworth. Zivel je sam v svoji koči. Imel je lepo urejeno notranjščino; vsaka stvar je bila na svojem mestu. »Kako to, da nimate skorbuta, kakor vsi ostali?« Je zanimalo Kriša. »Zato, ker delam,« se je glasil hiter odgovor. »Ostali so godnjači in lenuh!«

110. Ljudje so umirali vsak dan. Kriš in Cok sta nagnala vse tiste, ki so bili pri moči, na delo. Nadzorovala sta kuho, sama pa sta pripravljala borov čaj in ga nosila bolnikom. Surovega krompirja, da bi zdravila skorbut, pa nista imela. Krišu je postalo sumljivo Wentworthovo obnašanje.

111. »Pošlušaj me, Wentworth,« mu je rekel Kriš. »V roki držim vrečico, v kateri je za tisoč dolarjev zlatega prahu. Bogat sem in lahko si privočim potrato. Dajte mi en sam krompir in vrečica je vaša.« Stari lisjak je težkal vrečico in premišljeval. Nasledil mu ga je stisnil v pest.

V sezoni dopustov Letos bolj preudarno

DOPUSTI SO TU. Vsak jih z veseljem pričakuje in se nanje po svoje pripravlja. Nekateri so se ali pa se bodo napotili v hribe, drugi k morski obali in tretji morda k znancem in prijateljem. Možnosti so pač na izbiro. Za nekaj dni bodo pozabili na vsakodnevna opravila in si nabrali novih moči za nadaljnje delo. Cloveško telo ni stroj in zato potrebuje tudi počtek in razvedri.

Kako bodo letos organizirali letne dopuste gorenjski delovni kolektivi? Verjetno zelo različno, saj je bilo slišati kopico predlogov. Ponkod so menili, da se bodo odločili za kolektiven dopust; drugod pa so spoznali, da za njihovo podjetje to ni ekonomsko utemeljeno. Skoraj povsod pa so poskrbeli, da izostanki zaradi letnih dopustov ne bodo bistveno hromili proizvodnega dela. Delovni kolektivi so bili torej letos v tem pogledu bolj preudarni. In prav je takto!

Letne dopuste preživljajo naši proizvajalci po svoje. Nekateri delovni kolektivi imajo lastne počitniške domove, drugod dobe delavcev le regres ali pa jim v kakih drugi oblikah omogočijo, da labko dobro izkoristijo svoj dopust. In da bi dobili vsaj nekaj konkretnih podatkov o tem, kako bodo letos preživeli naši delovni kolektivi dopuste in kako bodo ti vplivali na proizvodnjo, smo se oglašili v Tržiški tovarni kos in srpov, v tovarni gumijevih izdelkov Sava Kranj, v lesni industriji Jelovica Škofja Loka in v

našem največjem delovnem kolektivu na Gorenjskem – v Zelezarni Jesenice.

IZVOZ PREKINIL TRADICIJO

PRAKSA IZ PREJŠNJIH let v tržiški tovarni kos in srpov je bila, da so imeli kolektivne dopuste. V tovarni je bila tri tedne le skupina delavcev, ki so opravljali remont na strojih. Letos pa je moral sedanj praksu dopustov delovni kolektiv opustiti, ker je moral proizvodnjo prilagoditi potrebam na trgu, predvsem pa obveznostim do izvoza. Pravega kolektivnega dopusta torej ne bo,

žino. V takšnih primerih odobri klub proizvodnji delovni kolektiv dopust za nekaj dni, medtem ko posamezniki preostali del dopustu lahko koristijo v času, ko bo imelo nikakršnih posledic.

BREZ VEČJIH ZASTOJEV

V TOVARNI GUMIJEVIH izdelkov Sava Kranj smo zvedeli, da so v tem kolektivu v začetku leta sicer nekoliko razmišljali o tem, da bi imeli kolektiven dopust. Vendar pa so kasneje to zadevo temeljiteje proučili in prišli do odločitve, da bi kolekti-

vplivajo na izpolnjevanje plan-skih obveznosti.

Pretežni del dopustov bodo delavci v tovarni Savu izkoristili do oktobra. Politika planiranja dopustov v tej tovarni kaže, da se je delovni kolektiv zavedel, da ne sme dopustiti, da bi delavci povzročili večje izpade v proizvodnji.

ŽELJE POSAMEZNIKOV VSKLJAJUJEJO S SKUPNIM INTERESI

V LESNO-INDUSTRIJSKEM podjetju Jelovica v Škofji Loki so nam povedali, da dopusti delavcev v poletnih mesecih ne vplivajo bistveno na zmanjšanje proizvodnje. Ta je zaradi specifičnosti dela podjetja v poletnih mesecih celo večja kot v zimskih. Razen tega so vsi dopusti delavcev že naprej predvideni in potekajo po nekakšnih načrtih, ki jih prav z namenom, da ne bi trpela produktivnost, pripravijo vodje in mojstri v posameznih oddelkih. Le delavci obrata furnirja imajo vsako leto kolektivni dopust, ki pa jim teče vzporedno s čiščenjem kotlov, tako da do izpadov v proizvodnji ne more priti, ker je vsakoletno čiščenje že vnaprej planirano. V omenjenem obratu je zaposlenih okrog 150 delavcev. S takim načinom koriščenja poletnih dopustov so v Jelovici približno pred nekaj leti, sedaj pa se je izkazalo, da je to zelo koristno. V tem podjetju se delavci in njihovi vodje pogovorijo, kdaj bo kdo koristil svoj dopust, potem pa želje posameznikov skušajo uskladiti s skupnimi interesami kolektiva, med katerimi je seveda v prvi vrsti – redno doseganje plana proiz-

vodnje in ostalih faktorjev, ki lahko vplivajo na celotno gospodarjenje podjetja.

KRITIČNA STA DVA MESECA

JESENISKI ŽELEZARJI HO-DIJO največ na dopuste na morje, saj imajo svoj počitniški dom v Crikvenici, v Kaštel Lukšiću pa pravo naselje vikend hišic. Nekateri se zadovolijo tudi z domačo okolico in prezivijo svoj dopust v Domu železarjev na Mežaklji.

Kot nam je povedal tehnični direktor jesenske Železarne, nedvomno dopusti vplivajo tudi na

proizvodnjo. V juniju tega leta je bilo opaziti, medtem ko bosta kritična julij in avgust. V tem času je namreč na dopustu tudi do 1000 delavcev. To se pri takem velikem podjetju, kot je Železar v nekaterih obrahah Železarske vsto vse stvar uredili tako, da bodo opravili popravilo nekaterih strojev in podobno. Delno vpliva na proizvodnjo v jesenski Železarni, tudi ukinitev dela ob nedeljah v juliju in avgustu. To se namreč pozna na tistih delovnih mestih, kjer dela med letom običajno sploh ne prekinejo.

Tekoči trak ne pozna počitnic. Delo je treba vedno razporediti tako, da se nikoli proizvodnja na njem ne ustavi.

vendar pa bodo odšli hkrati na letni dopust vsi tisti članji delovnega kolektiva, ki z odhodom ne bodo pustili vrzeli v proizvodnji.

Tovarna ima skupno s tržiškim »Runo« tudi svoj počitniški dom v Umagu, v katerem imajo tržički kosarji 60 ležišč. Vsak član delovnega kolektiva dobi 300 din regres (z novimi predpisi bodo znesek lahko povečani na 500 din), ni pa nujno, da letuje v svojem počitniškem domu, temveč dopust lahko preživi tudi v drugih domovih. Sindikalna podružnica v podjetju pa kljub temu, da mora biti proizvodnja brez zastojev, skrbi za tiste družinske člane, ki so vezani na določene skočila v Vinčičarju v Radovno.

NAŠLI SO UTOPLJENKO Pretekelo nedeljno popoldne so v bližini blejskega mostu našli utopljenko. Ugotovili so, da je utopljenko 18-letna Ana Brijanč z Bleda, ki je že 21. junija naredila samomor. Tisti dan je ob 20.30 dneva dopusta na morju z dru-

vn dopust povzročil prevelike izpade v sami proizvodnji, kar pa je zlasti letos nezaželeno. Zato so seveda ubrali drugo pot. Skle-nili so, da kolektivnega dopusta ne bo, pač pa so poskrbeli, da so dopuste razporedili tako, da ti ne bodo hromili proizvodnje.

Zato bodo koristili razne druge objektivne zastoje oziroma čas raznih remontov.

Kakor so nam povedali v Savu, so z dosedanjim potekom dopustov lahko kar zadovoljni. Ti nameček potekajo po razporeditvi, ki je izdelana tako, da odsočnost delavcev ne bo povzročila zastojev v proizvodnji. Seveda je razumljivo, da kljub smotrnim razoreditvi dopusti le nekoliko

BODICE

• Ta je pa dobra, sem si mislil. Ves dopoldan sem iskal, kje je Bašelj, pa me je prekletno stalo, preden sem ga našel. Najmanj trikrat sem jo mahnil skozi Bašelj, ko sem na tabli pred vasjo s težavo razvozljal, da je »nekoče« na njej pisalo Bašelj. Danes so jo pobalini tako stolčki, da človek res več ne ve, kaj piše na njej.

• Da imajo v Stražišču tako dobre strelce, si nisem mislil. Toda prava škoda je, da ne nastopajo na športnih tekmovanjih. Raje merijo svoje strelske sposobnosti v tem, kdo bo razbil v Stražišču več lači, električnih izolatorjev itd. Ko sem jih zadržal, ponori zasedoval, niso in niso odnehal. Bili so sami mladi fantje, starci 17 do 18 let. Menda so še celo člani domače strelske družine. To mi je kasneje povedalo domačin.

• V Gorenji vasi v Poljanski dolini menda se danes ne vedo, kje se njihov kraj začne in kje konča. Lep dokaz za to je, da imajo na pisno tablo GORENJA VAS ko-

maj za drugo hišo, če prideš s Škofjeloške strani. Komu bi prisodel tisti dve hiši, res ne vem. Morda bi kdo izmed domačinov pomagal razvozljati to uganko.

• Še v tržiški konec moram malo zbosti. V gostilni »Pri Benku« v Križah je bila še pred nedavnim posebna soba nadvse prikupno opremljena. Sobo so namreč krasile najrazličnejše lovske trofeje, ki pa jih je s prikupljivimi gospodarskimi podjetji »Zelenica« v Tržičkar nadomema zmanjkovali. Na stenah sobe so ostali samo še obrisi, kji jih je naredil čas, in tolazba, da bo morda soba kmalu spet dobila mikavno podobo.

• Moja Marjanca me je nagnala, naj si kupim novo stajco. Hotel sem takšno, v vrečici. Zašel sem v kranjsko modno hišo, kjer je ljudje več nedvomno radi pravijo »Pri Adamicu« in začudenost obstal. Neka gospa je prišla k prodajavki, kjer je da nekaj takšnih vrečic, v katere so običajno zavite stajce. Dobila je stiri, potem pa se je prodajavka opravičila: »Gospoda, oprostite, več vam jih ne morem dati. Zmanjkal jih je.«

Na vrsti sem bil jaz in sem hotel stajco v vrečici. Prodajavka mi je na željo odgovorila: »Gospod,

oprostite, takšnih pa nimamo.« Naključ vsemu nisem kupil, saj brez ovitka, menil pa sem, le da kaj si proizvajavci prizadavajo, da čimrnikave, kulturno in sodobno embalirajo svoje izdelke, da ne predka trgovci ne morejo razumeti.

Kresna noč je za nami. Boli žalostno kot veselo se je kontakl. Ljudje, predvsem mladi, so razgledali kozarce in steklenečke kože na stavo. Na ta način pri nas, kot je podobnih prireditv, da o tradicionalnem pretepu, ki je bil inči vrat, sploh ne govorim. Se dobro da me je Marijanca prilla izber, ne bi prav gotovo posegel vrat. Sem vsek mut poln, če ne prim.

Na Posavcu so pred vratom montirali ob cesti prvega reda v spletne svetilke, edina luč v spodnjem delu vasi pa je že danes ne gor. Menda zato ne, ker je nedelja, poleg tega pa pokvaril stičalo, ki je trjeno na električnem drogu. Če dobro razbirili, da bi po njej vodil avtobus, kot obljubljajo že nekaj časa.

Pa naj bo za danes dovolj, dragi braci, in vas do prihodnosti zelo lepo pozdravljam vam.

BODICAR